

ЖОРЖ ОБЕН
ЕДНА НОЩ КРАЙ НОС СЪОРА

Превод от френски: Владимир Ганчев, 1979

chitanka.info

Тази нощ проклетият мистрал караше водите на Средиземно море да бушуват. Разгневеното море неуморно блъскаше „Мавритания“ с вълните си, къси, но резки и брутални, напомнящи на светкавичните крошета на боксьор, който иска да повали противника си.

Всъщност вълнението не пречеше особено много на кораба. Макар понякога някоя вълна да се разбиваше бурно върху палубата, десетте възла, с които се движеше корабът, му помагаша да избягва белите гребени, гневно връхлитащи отляво на кърмата му, и те го повдигаха и тласкаха с цялата си сила, увеличавайки скоростта му. Великолепната пълна луна разливаше млечната си светлина върху тази ревяща бяла маса и почти напълно прикриваше проблясванията на фара на нос Съора, на границата между Алжир и Тунис, който корабът сега заобикаляше недалече от брега.

До вахтения офицер, Жермен, от Гранвил, който бе плавал само като капитан на някакъв рибарски кораб във водите около Нюфаундленд, стоеше капитан Алар, един от тези стари морски вълци, които плаваха с ветроходи край нос Хорн. Сега той бе принуден да плава на параход, тъй като големите ветроходни кораби за далечно плаване безвъзвратно и постепенно изчезваха, бидейки жертви едновременно на неприятелските подводници и на прогреса. Алар изчакваше кораба да мине край носа, за да го насочи към Рас Енгла, зад който се прикрива Бизерта. Там именно следваше да получат нарежданията за новия курс на „Мавритания“, отличен товарен кораб от 6000 тона, който трябваше да отплава за Близкия изток, за да служи като снабдител на действащите там военни кораби.

През тази февруарска нощ на 1916 година екипажите на малките въоръжени рибарски корабчета, натоварени да патрулират по протежението на морския път, следван от „Мавритания“, имаха нелека задача. Този маршрут бе съобщен на капитана при отплаването му от Англия в един голям запечатан с красив червен печат плик, донесен от офицер от „Интелиджънс сървис“, върху който имаше дебело подчертан с двойна мастилена линия надпис „Поверително и строго секретно. Да не се отваря преди корабът да е на 10 мили от брега“.

Сега „Мавритания“ вече почти достигаше до своето местоназначение и този прословут маршрут, секретен като скривалище на скъперник, завършваше през тази бурна нощ в протока между

североафриканския бряг и групата острови Галит, най-големият от които се очертаваше, висок и масивен, осветен от ярката лунна светлина, отляво зад кораба.

Разбира се, вражеските подводници, които дебнеха край Бизерта — първостепенна морска база и снабдителен пункт на множество съюзнически кораби, можеха да действуват особено ефикасно през тази нощ, в която силуетите на корабите се очертаваха съвсем ясно на широко осветения от лунната светлина хоризонт. Нещастните рибарски патрулни корабчета бяха изцяло заети с грижата за собствената си безопасност. Сигурно те се подмятаха всред вълните, поддържайки малка скорост, или бяха се скрили от вятъра зад Галит. Освен това биха ли могли техните вахтени, въпреки добрата си воля и модерните бинокли, да открият в разкъсаната морска повърхност, покрита с пяна, следата от перископ или торпедо? Несъмнено през тази нощ германският флот би могъл да добави към своя трофеен списък няколко едри екземпляра, при това без голям риск и със съвсем малко щастие. Защото по това време конвоите още не се практикуваха, хитростите на криволичещите зигзази на корабите бяха непознати, а безжичният телеграф не се срещаше на борда на търговските съдове. Що се отнася до апаратите за откриване на подводници, те едва правеха първите си стъпки.

Когато нос Съора остана 5 мили зад кораба, капитан Алар даде нарежданията си на вахтения офицер, слезе в навигационната кабина и се отпусна на едно канапе, за да отпочине.

Едва бе заспал, когато треперещ жален стон, изтръгващ се от дълбините на кораба, го събуди. Той продължи само няколко секунди... този почти човешки вик, отначало висок и остър и постепенно замиращ в дълбоко и глухо хъркане... а после нищо... нито дори шума на биелите, които цели десет дни неуморно и ритмично се движеха под такта на парата като неспиращ метроном. Нищо... освен виенето на бурята.

Машината беше спряла, но по начин, който с нищо не напомняше на нормалните спирания при маневри, познати на екипажа. Тя бе спряла, като че ли вахтеният бе преместил стрелката на „СТОП“... но при спирането ревеше от болка като ранено животно.

Алар се втурна към мостика. Господи, какво бе станало! В главата му внезапно нахлуха всички възможни изненади, породени от

войната, които, заедно с опасностите от бурята, непрекъснато го терзаеха. Корабокрушение, торпилиране, засядане, експлозия, абордаж? Какво бе станало? Още полуразсънен, той се опитваше да разбере: Ало, ало!... — изрева той в тръбата, която свързваше мостика с машинното отделение. Отвърна му главният механик, който, събуден внезапно и полуоблечен, се бе изтърколил надолу по мазните метални стълби, водещи към неговото отделение, за да вземе необходимите мерки: „Една ексцентрична ос е повредена, действавам.“

Капитанът познаваше добре Андре, главния механик, с когото плаваше вече пет години, и знаеше, че той наистина ще направи необходимото. Но дотогава...

Скоростта на „Мавритания“ бързо спадна и корабът, стремейки се да заеме присъщото за неподвижен кораб положение напреки на вятъра, излагаше страната си на огромните вълни. Сега те се разбиваха, заливайки мостика, като заплашваха да откъртят широките капаци на трюма.

Насъбралата се мощна пара, която не намираще изход през цилиндрите с неподвижни бутала, изхвърча през предпазните клапани на котлите с остър писък, който обаче не можа да заглуши рева на бурята.

Помощник-капитанът, който съвсем не изпитваше симпатии спрямо „мазните парцали“ и „черните крака“, както наричаше персонала на машинното отделение, измърмори на своя сочен нормандски диалект, като повдигна рамене в широк жест на съжаление за напразно изхабените въглища:

— Все пак жалко за похабените прекрасни кардифски въглища! С това, което изхвърча през клапаните, бих могъл цяла зима да се отоплявам в Граквил!

Капитанът обаче бързаше да разбере какво става с машините.

— Жермен — каза му той, — веднага слезте долу, за да разберете от главния механик дали това положение ще продължи още дълго.

Неочакваното спиране на машините, тяхното внезапно мълчание събудиха екипажа по-сигурно и от абордаж, по-успешно от виенето на бурята и от ожесточеното блъскане на морето по стените на кораба, с които бяха вече свикнали. Долу, под предната част на палубата, в коридора, водещ до помещенията на моряците и на огнярите, върху

правоъгълните светли петна от излизащата през полуотворените врати светлина, се очертаваха мрачни и тревожни силуети.

Вторият помощник, Ери, също бе станал и се присъедини към капитана на мостика. През широките отдушници на машинното отделение се дочуваше необичайна глъчка: главният механик Андре, с остър глас, който използваше при особени случаи, даваше енергични и къси нареждания, които подтикваха машинисти и огняри към усърдна дейност.

— Шефът не може нищо да каже. Той не знае колко време ще продължи отстраняването на аварията — каза първият помощник, идвайки от машинното помещение — и трябва да разбере, колкото е възможно по-бързо какво точно е станало.

В действителност Жермен не разбираше нищо от корабни машини, тъй като бе плавал само на ветроходи край Нюфаундленд. Командуването на флота, което бе принудено да използва всички възможни кадри за обслужване на въоръжените търговски кораби, му бе разрешило да заеме длъжността помощник-капитан.

— А вие, Жермен, какво установихте?

— Ами аз мисля, че има една усукана ексцентрика. Май се готвят да я демонтират. Тя е блокирала машината. Сигурно не е добре смазвана. — И той добави като на себе си, но достатъчно високо, за да го чуе капитанът: — Проклети мазни парцали! Не стига, че се крият на завет и на топло, ами дори не се грижат да смазват машината както трябва. Питам се за какво им са тези бурета с масло, които бедните моряци трябва да им товарят на пристанищата, докато те се разхождат на сушата! Човек все трябва да им бъде слуга... Това е цяло нещастие!

Сега не беше нито време, нито място да се подновява вечната вражда между персонала „от палубата“ и от машинното отделение. Не бе толкова важна и точната причина за аварията. Основното беше да се предотвратят всички последици, които вече настъпваха и изискваха да бъдат обсъдени с цялата сериозност на положението.

Несъмнено, ако наблизко имаше противникова подводница, задачата ѝ би била съвсем леска. При такова време и с един неподвижен кораб, тя не би губила нито време, нито би се опасявала, че торпедото ще пропусне целта. Достатъчно беше да забележи кораба и да го вземе на прицел.

— Ери, — каза капитанът, — повикайте всички. Артилеристите да заемат бойните си постове, а останалите да наблюдават внимателно.

Тази латентна опасност от войната обаче не скриваше от капитана другата, съвсем реална и непосредствена опасност, предизвикана от критичното положение на натоварения до максимум кораб, изложен по дължината си на разбиващите се вълни и буквално зариван в морето. Освен това, при такава буря брегът съвсем не бе далече! Ако до час и половина, най-много до два часа „Мавритания“ не продължеше пътя си, тя щеше да се разбие в брега...

Вторият помощник, който бе отишъл към носа, за да предаде заповедите на капитана, промъквайки се между опасно разбиващите се по палубата водни маси, се завърна на мостика:

— Капитане — каза той, — капаците на втори трюм започват да поддават. Има парчета брезент, откъснати от вълните.

Положението ставаше критично. Налагаше се да се отстрани най-непосредствената опасност и да не се допуска разбиването на вълните върху кораба. Брегът можеше да почака, тъй като тази опасност се засилваше, и то бързо. Ако капаците бъдеха разбити, тогава вълните без пречки щяха да наводнят трюма... Засега това беше опасност №1.

По какъв начин обаче можеха да се изпратят на палубата моряци, когато корабът се клатушкаше толкова силно, че морето последователно го заливаше от двете страни на борда и като подивяло, без да спира, се разбиваше върху него, като откъртваше и отнасяше всичко по палубата. Трябваше да се действа на всяка цена, и то веднага.

— Хората ще бъдат отнесени от вълните. Трябва да ги връзваме! — каза Ери.

Капитанът обаче се спря на друго средство. Той ся припомни, че някога, като младши офицер на борда на ветроходен кораб от Нант, бе присъствувал при изливането на масло в морето, и изкомандува:

— Кажете на домакина да донесе три чувала... чували от картофи ще свършат работа. Магазинерът да донесе една бала пакли и да вземе от машинното две-три кофи масло. И главно, действайте бързо!

Моряците се спогледаха с ирония и недоверие, като мърмореха: „Този пък, какво се занася с такива номера! При тези вълни какво може

да помогне някакво масло!“ Никой обаче не смееше да предложи сам да отиде при тези водни маси, заливащи палубата, за да поправа разкъсаните брезенти върху трюма, които от минута на минута изглеждаха все по-зле под свистящия и тежък камшик на разбиващите се вълни.

Жермен, който на времето, като капитан на малък риболовен кораб, при опасни моменти в плитчините много пъти бе помагал да се излива масло, рязко им отвърна:

— Хайде, стига сте мърморели. Вие нищо не разбирате, защото сте войнишка сган. Вижда се, че сте плавали само на кораби с ръжен отзад. Изпълнявайте каквото ви се казва. Ще видите какво ще стане. Не е време нито за спор, нито за шеги!

Моряците, които инстинктивно, смътно усещаха опасността, се подчиниха и за няколко минути всичко бе готово. Те взеха три големи връзки пакли, потопиха ги в маслото и след като ги напоиха добре, ги поставиха в отделни чували, завързаха последните с дващсетметрови въжета, другият край на които бе здраво закачен за палубата. После хвърлиха чувалите в морето, срещу вятъра, единия при предната мачта, втория — от средата на кораба, а третия — при задната мачта.

Само след няколко минути настъпи чудото. Корабът, който под комбинирания натиск на вълните и вятъра се носеше към брега, влачеше зад себе си, към вятъра, чувалите. От тях се процеждаше тънка многоцветна маслена ципа, която се простираше по повърхността на бушуващото море. Тази ципа веднага изглаждаше гребените на вълните, изравняваше ги, смекчаваше ги, правеше ги „почовешки“. Оставаше само огромното вълнение, което люлееше кораба тъй силно както и преди, но сега то бе лишено, в резултат на чудотворния ефект на невидимата и неосезаема маслена покривка, простряла се от „Мавритания“ по посока на вятъра, от опасните редуващи се разбивания на вълните, които само преди малко безспир атакуваха кораба. Сега те бяха изчезнали напълно, обуздани, заличени, сякаш вкарани вътре във вълнението, в приспиващото люлеене на водата.

Върху безкрайното развихрено море от наветрената страна на кораба се простираше широка, спокойна площ. Сякаш някакъв чуден вълшебник, някакъв невидим жътвар с едно замахване на косата бе пожънал всички тези бели, разпенени и ревящи гребени.

— Е — подхвърли Жермен към смаяните моряци, — това ще ви запуши малко устата, парни моряци такива... Има още много да се учите, дявол да го вземе!

И докато моряците под ръководството на втория помощник работеха на палубата, защитена от опасните разбиващи се вълни, като ковяха разкъсаните брезенти, набиваха с големи чукове клиновете, които затягаха в ушите на капаците напречните греди, капитанът, хванал се с две ръце за компаса, за да не бъде подмятан от клатушкането на кораба, се опитваше да прецени движението на кораба по посока на брега, където ясно се различаваше по цялото му протежение тясна ивица от бяла пяна.

Защото тази нова опасност ставаше все по-близка.

След като определи местонахождението на кораба, капитанът поиска сам да види какво става долу, защото времето му се струваше страшно дълго.

Докато се спускаше бързо по стълбата на машинното отделение, той различи долу, през начупените линии на перилата, червеникаво сияние всред силуети на работещи хора. Колкото повече слизаше, той дочуваше все по-ясно един приглушен, ритмичен шум, пресичан от викове „хо-хоп“, изтръгвани от уста, които скандираха и подчертаваха едно очевидно мъчително усилие.

Той буквално се строполи върху пода на машинното отделение, където група огняри и въглищари, араби от Джибути и Аден, бяха заобиколили двамата офицери-механици: втория механик, Оноре, един Херкулес от Брест, и третия — Треге, елегантен и дълъг бретонец от Леон. Двамата повдигаха ритмично с ръце тежкия дръвник на подвижната наковалня и после го пускаха върху огънатата ексцентрична ос, която тъмночервена лежеше върху пода на помещението.

Капитанът се отправи към Андре, който загрижено наблюдаваше действията на своите помощници.

— Какво става?

— Сами виждате... опитваме се да се справим.

— Какво по-точно?

— Ексцентричната ос е изкривена... Вероятно поради недостатъчно смазване. Тя се бе нажежила. Трябваше да я охладим, за да може да се демонтира. След това я вкарахме в една от пещите.

Когато се нагрят до побеляване, извадих я и се опитвам да я изправа колкото се може с удари о дръвника. Ще видим какво ще се получи, но според мен, щом бъде достатъчно изправена, ще можем да я монтираме.

И, като се обърна към втория механик, нареди:

— Ето че потъмнява... Хайде, вкарайте я още веднаж в пещта.

Хората, залитайки от клатушкането на кораба, с помощта на лостове, вкарани отдолу, повдигнаха с труд тежкото нагорещено желязо.

— Хайде, хо-оп! Всички заедно... — и те го вкараха в една от пещите, която един от арабите отвори.

Силна светлина като от пожар, излизаща от широкия отвор, озари внезапно със своето сякаш адско отражение голите тела на мъжете, изцапани с катран и прах, покрити с пот, чиито подвижни сенки се очертаваха, огромни и неясни, върху стените. При силното клатене на кораба от плъзгащите се врати на страничните бункери падаха въглища, смесваха се с наквасените с вода недогорели въглени, като всичко това образуваше неопикуема магма, която удряше краката на хората. Те отблъскваха със силни ритници тежките и лъскави парчета на флотските кардифски въглища.

Щом затвори вратата на пещта, помещението отново потъна в полумрак, нарушаван от оскъдната светлина на петролните лампи, които бяха закачени в основата на тръбите, показващи водното ниво в котлите.

Алар дръпна за ръка главния механик и тихо прошепна в ухото му:

— Опитайте се да действувате бързо! Носим се към брега с дяволска бързина.

— Сам виждате, капитане, по-бързо не можем.

— Още колко ще продължи?

— Ако този път успеем да изправим що-годе оста, за около половин час ще бъде готова.

— А машината, ще тръгне ли?

— Трябва да тръгне, но не обещавам нищо. Ще направим всичко, каквото можем.

За Алар това бе достатъчно. Имайки пълно доверие в своя главен механик и като знаеше колко неговото присъствие е необходимо там,

на палубата, след тази кратка визита в дъното на кораба той тръгна нагоре по стълбата на машинното помещение.

Излизайки на палубата, той се сблъска с група араби-огняри, които, прикрити от вятъра зад мостика, гледаха уплашени брега, като крещяха с всичка сила.

— Ох, капитан, тая работа хич не е добра — каза уплашено един от тях.

Друг се простря по очи, с лице към мостика, и започна ритмично да се оплаква, като многократно споменаваше името на аллах.

— Какво правите тук — изрева капитанът. — Слизайте долу да помагате на другарите си. С такива саламалеци няма да се измъкнем.

Той започна да ги хваща здраво за рамената един подир друг и да ги натиква надолу по стълбите, водещи към машинното отделение. После бързо се качи на горния мостик, хвана се пак с две ръце за компаса и вперил поглед в брега, загрижено и острожно, като дебнеща котка, поднови определенията си.

Внезапно фарът на нос Съора започна да проблясва с червена светлина, като запален огън. Той разбра какво означава това. Тласкана от вятъра и вълните, „Мавритания“ навлизаше в ограничителната ивица, тръгваща от фара, която се губеше в открито море, като озаряваше със слабо червено сияние скалите Фратели, разположени в южна посока от 58° до 81°. Тези скали, намиращи се до голяма степен от наветрената страна, вече не представляваха опасност за кораба. Друго обаче беше положението с брега, по който, докдето стигне погледът, сега се простираше широка бяла ивица, прекъсвана тук-там от черните петна на скалите.

Облегнал се върху картата, капитанът грижливо изчисли дрейфа на кораба и провери изчисленията си, след което внимателно прочете тези страници от лоцията, които се отнасяха до брега край нос Съора. Необходимо бе да опознае до най-големи подробности конфигурацията и естеството на брега, където можеше да бъде отнесен корабът. Като знаеше елементите на задачата, чието решение във всички случаи щеше да бъде трагично, той стигна до извода, че по всяка вероятност „Мавритания“ ще бъде изхвърлена на брега в едно малко заливче, наречено залив Съора, разположено малко на изток от носа.

— Проклетата работа — измърмори полугласно капитанът с внезапно помръкнало лице. Той помисли още малко, погледна пак

картата, изчисленията си и лоцията... После отново зае наблюдателния си пункт на капитанския мостик, обливан периодически от ярката червена светлина на фара.

Жребият бе хвърлен. Ако най-много след половия час машините не заработят, корабокрушението е неизбежно. И какво ли ще се случи при такова море?

Жермен, който мълчаливо крачеше по мостика, внезапно прояви мрачното си настроение: „По дяволите, този път няма измъкване! Не си струваше да тръгвам на война, за да се блъсна по такъв начин в брега и да се удавя като някакъв ловец на раци в мирно време! По-добре би било, ако отидех на дъното от някоя мина или торпедо! Поне тогава горката ми жена, която ме чака в Гранвил, би могла да казва, че съм загинал на полето на честта! И би получила нелоша пенсия.“ След това, като помисли малко, измърмори примирено и без следа от надежда: „Като си помисля, че след този рейс трябваше да изляза в отпуската! Наистина, капитане, дядо господ нарежда дяволски зле нещата!“

Той говореше всичко това без самохвалство, малко наивно, по детински, защото не се боеше от смъртта. Толкова често той я бе срещал в плитчините край Нюфаундленд! Но жена му! Много често той бе пълнил ушите на другарите си, говорейки за нея. Той я обичаше с една абсолютна любов, буйно и грубо, дори малко диво, стимулиран от дългите периоди на въздържание в морето, без да я види цели две години. Той използваше всеки повод, за да говори за нея и мисълта, че вече няма да види своята „буржоазка“, както я наричаше, му изглеждаше несправедлива и непоносима.

— Вие, капитане, не можете да разберете това... Не сте женен! Войната, тя е само за ергените.

После, връщайки се на положението в момента:

— Когато такъв вятър те тласка към брега, няма изгледи за спасение!

— Какво говорите, Жермен? — отвърна капитанът. — Лоцията казва, че почти навсякъде брегът е песъчлив.

— И вие вярвате на такива неща, капитане? Ами онези черни работи, които се виждат на брега, сигурно и те са от пясък, а? Чакай да погледна и аз какво е писано!... Крайно време е да сторя това.

Капитанът не отговори и помощникът влезе в помещението с картите, воден от очевидното намерение да се надвеси над тях и да проучи лоцията. Алар изпрати втория помощник в машинното отделение, за да види докъде са стигнали.

От мостика продължаваха да се дочуват, идващи на интервали по тръбата, водеща към машинното отделение, глухите звуци на падащите върху метал удари, към които се прибавяха тъжните вопли на арабите. В последните името на аллах заемаше все по-голямо място... Несъмнено те бяха подновили там долу своите молитвени призови.

Ери се завърна и съобщи, че ексцентричната ос е почти изправена. Главният механик възнамерявал след няколко минути да я монтира, но при условие, както се изразил, че всичко върви както трябва.

„И ако дотогава не се блъснем в брега“ — помисли си Алар и добави на висок глас: „Колко време ще е необходимо?“

— Около двадесет минути, според главния механик.

Двадесет минути! Цял век под ужасните пристъпи на бурята, които все повече изтласкваха кораба към брега... Къде ли ще бъде той след двадесет минути?

Но капитанът беше взел решение и извика Ери, за да го обсъдят:

— И така, има две възможности. Първата: да оставим кораба да се блъсне в брега така, както е, напреки на вятъра. По този начин той ще бъде преграда, която ще ни предпазва от морето, в случай че трябва да го изоставим. При какви условия ще стане това, не знам. Това решение можем да вземем, предоставяйки се на съдбата, в случай че няма какво друго да правим. Наистина, така може би шансовете ни да останем живи са по-големи... Втората възможност е да хвърлим котвите, когато сме на около половин миля от брега... Ако котвите ни за щастие устоят, може би ще се измъкнем. Ако ли не, каквото даде господ! Така мисля да постъпим. Нямам правото да не опитам тази възможност и затова се спирам на нея.

И капитанът добави, желяейки да успокои своя помощник: „Но трябва да знаете, че почти навсякъде брегът е пясъчен. Ако бъдем изхвърлени на такъв бряг, няма много да пострадаме!“

Без да бъде много убеден, Ери измърмори: „Така и така сме загубени, по-добре да опитаме всички възможности!“

— Така мисля и аз. Ето как смятам, че трябва да действваме: накарайте да освободят котвите и да бъдат готови за спускане. Като ви дам знак, ще спуснете най-напред лявата котва, откъм вятъра. Ще отпуснете малко, след това ще спуснете котвата отдясно. След това ще отпускате заедно веригите, бавничко, за да ориентирате постепенно кораба срещу вятъра. И след като ги отпуснете докрай, ще се опитаме да се задържим с тях... Според картата, дъното е твърде подходящо. Ако котвите се закачат и веригите не се скъсат, най-лошото ще ни отмине. Кажете на хората обаче, че трябва да бъдат със спасителни пояси, когато спускат котвите. И внимавайте, не правете нищо без мое нареждане!

Ери, превит надве, за да се пази от пристъпите на бурята, се добра до носа и заедно с двама моряка освободи котвите, като предварително провери спирачните механизми, за да избегне всякакви изненади.

В този момент на мостика се показва един огняр, изпратен от главния механик да съобщи на капитана, че монтирането на оста започва. Той погледна към съвсем близкия бряг и уплашено възкликна: „Ха... че ние вече опираме!“ Докато той изчезваше в люка, от помещението с картите се показва Жермен.

— Къде ли се е натикала тази проклета лоция? Не мога да я открия?

— Сигурно се е плъзнала при клатушкането на кораба и е паднала в някой ъгъл — небрежно отвърна Алар. Помощникът обаче, гледайки подозрително, възрази: — Щях поне да я зърна, ако беше в някакъв ъгъл!... Проверих навсякъде... Такава тухла не може изведнъж да изчезне току-тъй! — И като обърна очи към сушата, която се виждаше съвсем ясно под силната светлина на стоящата горе в небето пълна луна, възропта: — Няма никакъв господ там горе... Сега здравата ще се нагълтаме с вода от голямата кофа... — После, обзет от внезапен пристъп на гняв: — Нищо страшно нямаше да има, ако това говедо фаропазача бе телефонираше в Бизерта, за да ни изпратят влекач. Добре му е на него на завет, с краката на сухо... И той е от тези, които хич не ги е еня за съдбата на моряците... И разбира се, като раздават ордени, все на такива ги пробутват...

На изток небето вече побеляваше от настъпващата зора. По брега лумнаха светлините на арабски селца. Това още повече засили гнева на

помощник-капитана:

— И като си помисли човек, че там, вътре, някои лежат при жените си на топло, над пухените завивки, докато ние... Винаги все едни и същи трябва да понасят теглата!... Ах, проклета професия!... Само да успее да се измъкна, веднага постъпвам в интендантството!

Като завърши речта си, Жермен отново влезе в щурманското, за да търси тази наистина неоткриваема лоция.

Капитанът бе приключил изчисленията си и реши да пусне котвите, веднага щом корабът излезе извън червения сектор на светлината на фара. Тогава той щеше да бъде достатъчно близко до брега, за да могат котвите да се задържат за дъното, при сравнително по-благоприятни условия.

Гологлав, с разрошени коси, хванал се за главния компас на горния мостик, изложен на пристъпите на бурята, задъхан, той чакаше решителния момент. Вятърът го разтърсваше, пълнеше очите му със сълзи, ревеше в ушите, заглушаваше го със своята халюцинираща песен, спираше дишането му. Конвулсия бе стегнала мускулите на цялото му тяло, пулсираше в слепоочията. Със стиснати зъби и пламтяща глава, той усещаше болезнено как нервното напрежение стяга гърлото му. Очите му не виждаха друго освен фара, който периодически го заслепяваше с червената си светлина и който всеки момент можеше неумолимо да го застави да направи решителния жест, от който зависеше съдбата на кораба и екипажа.

Той продължаваше да мисли... Така ли трябваше да постъпи? Нямах ли някое друго, по-добро решение? Беше ли изпълнил всички свои задължения и взел всички мерки, изисквани от положението? Щяха ли да издържат котвите и веригите, в които бе вложил всичките си надежди? В противен случай как ще се блъсне корабът в брега? Какво ще стане с екипажа?

На всички тези въпроси той търсеше с тревога точните отговори.

Скован в пълна неподвижност от това тревожно бдение, той се усещаше разяждан от повелителната нужда да действа. Всичко бе за предпочитане пред тази полулетаргия... Той търсеше развръзката на драмата и очакваше почти като едно освобождение опасния момент, който го плашеше, но при който той щеше да може да задоволи тази физическа, болезнена, почти непоносима нужда да действа, да се изтощава, да разпорежда, да прави нещо!

Той следеше бавното изместване на фара върху градусовите деления на компаса, едва различими при оскъдното осветление... Ето! Вече нямаше защо да чака! Той усети как сърцето му започна да бие малко по-силно и с все сила стисна дървеното ложе на компаса. После затвори за миг очи, сякаш да се съсредоточи по-добре...

Изведнъж усети, че нещо започна да вибрира под него, сякаш долови тъп удар... Първият и бегъл допир на кила в дъното! Толкова рано! Той си пое дълбоко дъх и се почувствува почти облекчен. Но твърде скоро той разпозна типичното чукане на работещата отново машина, отначало бавно, сетне по-забързано, и в същото време ясният звън на премествания от една здрава ръка машинен телеграф прокътят весело като сигнал за освобождение, докато стрелката застана върху „Пълен ход напред“.

Алар бързо се спусна на капитанския мостик и докато отговаряше на дългоочаквания сигнал, идващ от машините, изкомандува на рулевия: „Ляво на борд, обърнете носа на север.“ Той мислеше само за това, по скоро да се отдалечи перпендикулярно на този проклет бряг.

Бавно корабът се насочи срещу вятъра... Дълбока въздишка се откърти от гърдите на Алар; отведнъж нервите му се отпуснаха и някакво особено блаженство, брутално, дълбоко, неописуемо, го обхвана, като внезапно замайване. Той допря ръка до главата си и усети, че тя гори... Но неговият кораб отново беше жив и се подиграваше на вятъра, на разгневеното море и на брега, който се отдалечаваше. Подчинявайки се отново на кормилото, той гордо пое своя път към местопредназначението си.

— Бързо приберете чувалите — извика Алар на втория помощник.

Малко по-късно, след като опасността бе напълно изчезнала, Андре пристигна от машинното отделение, за да докладва на капитана. Алар изслуша обясненията и му поблагодари за бързината, с която бе отстранена повредата. Жермен, чието лице сияеше, застана безцеремонно близо до тях и възползувайки се от една моментна пауза, каза на главния механик с приятелски, но съзнателно агресивен тон: „Е, шефе, хубава работа свършихте с това пестене на машинно масло... Наложил се да изразходваме сто пъти повече, за да поправим вашите глупости, проклетите мазни парцали такива, годни само да цапат

боята с мръсните си лапи. И за малко щяхте да ни удавите всички, заедно с кораба! Ще има да се молите на моряците да ви помагат при товаренето на буретата с масло. Сами ще се справяте с вашите загубени огняри.“

След това, като помисли за момент какво може да покаже предимството на персонала от палубата пред този на машините, той добави: „Капитане, нали им показахме на тези механици, че умеем по-добре от тях да си служим с маслата им? Та те даже не... да смазват с тях машината си...! А в това време ние, хората от палубата, а... Показахме ви как можем при буря да изфабрикуваме спокойно море... Да благодарите на нас, че ушите ви все още плават над водата... Трябва да признаете, че сте късметлии, загдето все още има моряци от ветроходите, за да ви учат как се плава, лапачи такива.“

И като се обърна към Алар, който се усмихваше на сентенциите му:

— Знаете ли, капитане, че не можах да намеря лоцията. Дявол знае къде се е забутала.

Тогава капитанът влезе в щурманското помещение, повдигна мушамената седалка, зад която бе скрил книгата, отвори я широко на страница 261 и я подаде на Жермен, който прочете на висок глас:

— Залив Съора. Основата на скалите образува назъбен бряг, обграден с големи скали и едно доста дълбоко заливче между два твърде издадени скални ръба. За съжаление това заливче е пълно с плоски скали, недостъпни дори й за лодки.

Именно в този залив според пресмятанията на капитана трябваше да попадне „Мавритания“, тласкана едновременно от бурята и вълните.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.